

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
"30" 08 2024 р.

**УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

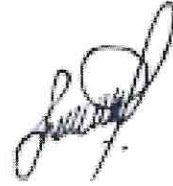
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа та страхування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Фінансовий менеджмент Бізнес та приватне підприємництво
Освітній рівень:	бакалавр
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ

2024

РОЗРОБНИК:

доктор філософії, викладач кафедри
управління та адміністрування

Олеся ПОЛІЩУК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри управління та адміністрування,
протокол №1 від 28.08.2024 року

Завідувач кафедри:

к.е.н., доц., завідувач кафедри
управління та адміністрування

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

СХВАЛЕНО

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №1 від 30.08.2024 р.

e-mail	olesia.polischuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра управління та адміністрування ауд. 205 (2-й поверх)
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/

ВСТУП

Загальна інформація про дисципліну

Дисципліну спрямовано на посилення вивчення ринку капіталу, що зумовлено зростанням його ролі в умовах розбудови ринкової економіки. Такий вид фінансової діяльності як управління капіталом сприяє залученню капіталу і його ефективному використанню, зменшенню ризиків інвестиційної діяльності, накопиченню резервів, щодо використання за призначенням формують короткострокові й довгострокові ресурси, інвестовані в економіку. Отримані знання, уміння та навички з управління капіталом забезпечують конкурентоспроможність на ринку праці в будь-якій з основних ланок фінансової системи, що акумулюють, перерозподіляють та контролюють фінансові потоки.

Місце дисципліни в освітній програмі

Навчальними планами підготовки бакалаврів передбачається вивчення вибіркової дисципліни циклу вибірових дисциплін підготовки – «Управління капіталом».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління капіталом» є:

- отримання студентами комплексу знань з теоретичних основ управління капіталом;
- вивчення сутності базових категорій теорії капіталу підприємства;
- розкриття сутності визначення основних інструментів ефективного формування і використання капіталу підприємств;
- вивчення новітніх методичних підходів до діагностування процесів формування і використання капіталу підприємств;
- надання знань та вмінь приймати ефективні рішення у сфері формування і використання капіталу підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є процеси формування джерел фінансування капіталу, розподіл цих коштів між різними категоріями активів та використання цих активів для відтворення капіталу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління капіталом» є формування системи знань і практичних навичок щодо формування та ефективного використання капіталу підприємств.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні джерела залучення капіталу;
- методи формування прибутку підприємства;
- методи формування пайового капіталу для різних типів підприємства;
- непрямі джерела збільшення власних коштів;
- способи залучення позикових коштів за рахунок банківського кредиту та за рахунок комерційного (товарного) кредиту;
- способи залучення коштів з використанням цінних паперів;
- інші джерела залучення фінансових коштів;
- способи визначення вартості капіталу підприємства;
- види оборотних активів та етапи їх кругообігу;

- види основних активів та методи нарахування амортизації;
- види нематеріальних активів та особливості їх використання на підприємстві;
- способи виплати дивідендів акціонерними товариствами;
- напрямки інвестування коштів у зовнішні об'єкти;
- методи оцінки ефективності використання капіталу;

вміти:

- визначати джерела формування капіталу підприємства;
- розраховувати прибуток підприємства;
- визначати точку беззбитковості підприємства;
- обґрунтовувати способи формування пайового капіталу підприємства;
- нараховувати відсотки за позиковими коштами;
- визначити найбільш оптимальні джерела залучення позикових коштів;
- здійснювати оцінку вартості капіталу підприємства;
- визначати потреби підприємства в оборотних коштах;
- визначити модель фінансування оборотних коштів;
- розраховувати норми і норматив амортизації основних фондів;
- прогнозувати очікуваний розмір дивідендів, на майбутній період;
- здійснювати оцінку ефективності використання капіталу.

володіти:

- методами визначення вартості капіталу та оптимізації його структури;
- інструментарієм для ефективного управління капіталом підприємств;
- методичними підходами до діагностування процесів формування і використання капіталу підприємств.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст

компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Фінансовий менеджмент»).

Компетентності, що мають бути набуті при вивченні дисципліни:

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.</p>	<p>ПРН1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p>
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	<p>ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p>
<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>	<p>ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>
<p>ЗК5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p>	<p>ПРН8. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти для аналізу, оптимізації та управління капіталом підприємства.</p>
<p>ФК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p>	<p>ПРН1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p>
<p>ФК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем</p>	<p>ПРН4. Знати механізм функціонування фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств.</p>

ФК4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.	ПРН6. Застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
ФК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.	ПРН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців та нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4		
Семестр	7		
Кількість кредитів ECTS	6		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	30 (в годинах)	(в годинах)
	семінари, практичні	30 (в годинах)	-
Самостійна робота		90 (в годинах)	
Форма підсумкового контролю	екзамен (30 год)		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Капітал підприємства: сутність, характеристики, основи формування (2 год)

Сутнісні характеристики капіталу. Економічна сутність капіталу підприємства. Особливості процесу формування капіталу підприємства.

Класифікація сформованого капіталу підприємства. Систематизація видів капіталу за основними класифікаційними ознаками.

Питання для самостійного вивчення: принципи формування капіталу підприємства (1, 3, 4, 5, 13, 18).

Тема 2. Вартість капіталу підприємства (2 год)

Вартість капіталу та показники її оцінки, сфера їх застосування. Концепція вартості капіталу.

Принципи процесу оцінки вартості капіталу.

Методичні підходи до оцінки вартості власного і позичкового капіталу.

Ефект фінансового левериджу і його розрахунок.

Основні етапи процесу оптимізації структури капіталу підприємства.

Питання для самостійного вивчення: забезпечення фінансової рівноваги підприємства у процесі формування його капіталу (1, 3, 4, 5, 7, 13, 16).

Тема 3. Структура капіталу підприємства і методи її оптимізації (2 год)

Структура сформованого капіталу підприємства.

Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності.

Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості.

Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансового ризику.

Сутність, цілі і завдання управління капіталом підприємства.

Питання для самостійного вивчення: функції і механізм управління капіталом підприємства (1, 2, 3, 4, 5, 8, 13).

Тема 4. Особливості формування капіталу при створенні підприємства (2 год)

Завдання і принципи формування капіталу при створенні підприємства.

Методи оптимізації загальної потреби в капіталі.

Основні схеми фінансування нового бізнесу.

Питання для самостійного вивчення: джерела формування капіталу нового підприємства (1, 3, 4, 8, 13, 15).

Тема 5. Політика формування власного капіталу підприємства (2 год)

Склад власного капіталу підприємств та цілі його формування.

Джерела формування власних ресурсів підприємства.

Механізм розробки політики формування власного капіталу.

Оцінка вартості окремих елементів власного капіталу.

Дивідендна та емісійна політика. Основні етапи формування дивідендної політики.

Питання для самостійного вивчення: сутність теорій, що пов'язані з механізмом формування дивідендної політики. Підходи до формування дивідендної політики (1, 3, 4, 13, 15).

Тема 6. Політика залучення позичкового капіталу (2 год)

Форми фінансових зобов'язань підприємства і класифікація позичкових коштів.

Механізм залучення позичкового капіталу на кредитному ринку.

Основні етапи розробки політики залучення позичкового капіталу.

Оцінка вартості окремих елементів позичкового капіталу.

Питання для самостійного вивчення: управління залученням банківського та товарного кредиту. Управління фінансовим лізингом (1, 3, 4, 13).

Тема 7. Управління активами підприємства (4 год)

Характеристика загальних основ управління активами підприємства.

Процес формування активів підприємства.

Система основних методів оцінки активів підприємства як цілісного майнового комплексу.

Система видів та елементів необоротних активів.

Питання для самостійного вивчення: управління процесом відновлення необоротних активів (1, 3, 4, 13, 14).

Тема 8. Управління оборотними активами (4 год)

Політика підприємства у сфері оборотних активів.

Етапи формування системи управління оборотними активами підприємства.

Особливості управління запасами.

Особливості управління дебіторською заборгованістю.

Управління грошовими активами. Система формування підприємством грошових активів та їх характеристика. Політика управління грошовими активами.

Питання для самостійного вивчення: управління фінансуванням оборотних активів (1, 3, 4, 5, 13, 14).

Тема 9. Характеристика процесу використання капіталу підприємства (2 год)

Економічна сутність та характеристика процесу використання капіталу.

Капітал як виробничий та інвестиційний ресурс.

Характеристика етапів кругообігу капіталу.

Класифікація капіталу, який використовується підприємством.

Питання для самостійного вивчення: оцінка фактору інфляції в процесі використання капіталу. Оцінка фактору ліквідності в процесі використання капіталу (1, 3, 4, 5, 9, 11, 13, 19).

Тема 10. Особливості використання капіталу в операційній діяльності підприємства (4 год)

Особливості операційної діяльності, пов'язані з використанням капіталу.

Структура операційних активів. Особливості формування операційного циклу оборотних активів підприємства. Система управління операційними необоротними активами.

Механізм управління використанням капіталу на основі центрів відповідальності.

Система основних показників ефекту від використання капіталу в операційному процесі. Управління формуванням операційного прибутку.

Механізм управління ефектом від використання капіталу в операційному процесі.

Питання для самостійного вивчення: характеристика основних етапів формування політики використання капіталу (1, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 13).

Тема 11. Управління використанням капіталу в інвестиційній діяльності підприємства (2 год)

Особливості інвестиційної діяльності й види інвестицій підприємства.

Розробка загальної інвестиційної політики підприємства. Фактори, які визначають співвідношення напрямків інвестування.

Особливості і форми здійснення реальних інвестицій підприємства. Основні етапи управління реальними інвестиціями підприємства.

Класифікація інвестиційних проектів підприємства. Оцінювання ефективності використання капіталу в реальних інвестиційних проектах.

Особливості і форми здійснення фінансових інвестицій. Етапи управління використанням капіталу в процесі фінансового інвестування.

Питання для самостійного вивчення: оцінювання вартості окремих фінансових інструментів інвестування (1, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 13).

Тема 12. Аналіз фінансових звітів (2 год)

Фінансова звітність підприємства як основна інформаційна база управління капіталом.

Аналіз Звіту про власний капітал.

Мета складання Звіту про власний капітал. Форма Звіту про власний капітал.

Питання для самостійного вивчення: шляхи підвищення ефективності використання власного капіталу.

Зміст практичних занять

Тема 1. Капітал підприємства: сутність, характеристики, основи формування (2 год)

Заняття 1.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*

Сутнісні характеристики капіталу

Особливості процесу формування капіталу підприємства

Принципи формування капіталу підприємства

Класифікація сформованого капіталу підприємства

2. *Заслуховування доповідей з теорії капіталу, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.*

3. *Індивідуальне тестування.*

4. *Виконання теоретичних завдань:*

✓ з'ясуйте вірність вислову (так/ні) та обґрунтуйте відповідь

✓ графічно оцінити зв'язок між розміром капіталу, що формується, і стадіями життєвого циклу підприємства

✓ оцінити вплив факторів на зміну пропорцій розподілу чистого доходу на споживання і заощадження

Завдання для самостійної роботи: оцінити еволюційний розвиток категорії «капітал» з позицій відповідності етапів розвитку економічної теорії і суспільства. Заповнити таблицю.

Капітал і його місце в системі економічних категорій.

Тема 2. Вартість капіталу підприємства (2 год)

Заняття 2.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*

Вартість капіталу та показники її оцінки, сфера їх застосування

Методичні підходи до оцінки вартості власного і позичкового капіталу

Ефект фінансового левериджу

Забезпечення фінансової рівноваги підприємства у процесі формування його капіталу

2. *Заслуховування доповідей з вартості капіталу підприємства, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.*

3. *Індивідуальне тестування.*

4. *Виконання практичних завдань:*

✓ визначити вартість і склад чистих активів підприємства та суму власного капіталу за поточною ринковою оцінкою

✓ визначити вартість функціонуючого власного капіталу звітного року

✓ визначити середньозважену вартість капіталу підприємства

Завдання для самостійної роботи: опрацювання конспекту лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

Підготовка до презентації доповідей, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1) Проблематика оцінювання вартості капіталу підприємства.

2) Галузі використання показників вартості капіталу.

Тема 3. Структура капіталу підприємства і методи її оптимізації (2 год)

Заняття 3.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*
 Структура сформованого капіталу підприємства
 Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності
 Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості
 Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансового ризику
 2. *Заслуховування доповідей з проблематики оптимізації структури капіталу підприємства, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.*
 3. *Індивідуальне тестування.*
 4. *Виконання практичних завдань:*
 - ✓ розрахувати основні показники, які характеризують структуру капіталу підприємства
 - ✓ оптимізувати структуру капіталу підприємства за критерієм максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності
 - ✓ оптимізувати структуру капіталу підприємства за критерієм мінімізації його вартості
- Завдання для самостійної роботи:* оптимізувати структуру капіталу підприємства за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків.

Тема 4. Особливості формування капіталу при створенні підприємства (2 год)

Заняття 4.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*
 Завдання і принципи формування капіталу при створенні підприємства
 Методи оптимізації загальної потреби в капіталі
 Основні схеми фінансування нового бізнесу
 Джерела формування капіталу нового підприємства
2. *Заслуховування доповідей з проблематики формування капіталу нового підприємства, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.*
3. *Індивідуальне тестування.*
4. *Виконання практичних завдань:*
 - ✓ визначити планову потребу в капіталі новостворюваного підприємства

Тема 5. Політика формування власного капіталу підприємства (2 год)

Заняття 5.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*
 Склад власного капіталу підприємств та цілі його формування
 Джерела формування власних ресурсів підприємства
 Механізм розробки політики формування власного капіталу
2. *Заслуховування доповідей з проблематики формування власного капіталу, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження,*

та їх обговорення.

3. *Індивідуальне тестування.*

4. *Виконання практичних завдань:*

- ✓ визначити необхідний обсяг власного основного капіталу
- ✓ визначити необхідний обсяг власного оборотного капіталу
- ✓ оцінити маневреність власного капіталу

Завдання для самостійної роботи: розрахувати загальну потребу підприємства у власних фінансових ресурсах на плановий період; формування статутного фонду підприємства.

Тема 6. Політика залучення позичкового капіталу (2 год)

Заняття 6.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*

Форми фінансових зобов'язань підприємства

Класифікація позичкових коштів

Механізм залучення позичкового капіталу на кредитному ринку

Основні етапи розробки політики залучення позичкового капіталу

2. *Заслуховування доповідей з проблематики залучення позичкового капіталу, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.*

Розробка політики залучення позичкового капіталу на підприємствах.

Оптимізація структури позичкового капіталу підприємства.

Аналітична оцінка джерел залучення позичкового капіталу вітчизняних підприємств.

3. *Індивідуальне тестування.*

4. *Виконання практичних завдань:*

- ✓ визначити доцільність використання комерційного кредиту
- ✓ проаналізувати структуру позичкового капіталу підприємства
- ✓ визначити вартість залученого капіталу у формі банківського кредиту
- ✓ розрахувати загальну номінальну вартість, яку слід виплатити в період погашення облігацій, і суму дисконту (дизажю), якщо проценти нараховуються щорічно (один раз на рік)

Завдання для самостійної роботи: порівняти ефективність фінансування оновлення активу за наступних; визначити поточні фінансові потреби підприємства; нарахування відсотків за позиковими коштами; рахунки нарахувань.

Тема 7. Управління активами підприємства (4 год)

Заняття 7.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*

Характеристика загальних основ управління активами підприємства.

Процес формування активів підприємства.

Система основних методів оцінки активів підприємства як цілісного майнового комплексу.

Система видів та елементів необоротних активів.

Управління процесом відновлення необоротних активів.

2. *Заслуховування доповідей з проблематики залучення позичкового капіталу, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.*

3. *Індивідуальне тестування.*

4. *Виконання практичних завдань:*

✓ за даними таблиці, обчислити чистий оборотний капітал фірми

✓ за наведеним балансом підприємства визначити необоротні та оборотні активи підприємства, власні та залучені кошти, оборотний, чистий оборотний та власний оборотний капітал.

Завдання для самостійної роботи: розрахунки норми і нормативу амортизації основних засобів; класифікація основних активів за групами їх амортизації; амортизація нематеріальних активів.

Тема 8. Управління оборотними активами (4 год)

Заняття 8.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*

Політика підприємства у сфері оборотних активів.

Етапи формування системи управління оборотними активами підприємства.

Особливості управління запасами.

Особливості управління дебіторською заборгованістю.

Управління грошовими активами.

Управління фінансуванням оборотних активів.

2. *Заслуховування доповідей з проблематики залучення позичкового капіталу, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.*

3. *Індивідуальне тестування.*

4. *Виконання практичних завдань:*

✓ визначити оптимальний обсяг замовлення, якщо замовлення надходять і виконуються рівномірно протягом року.

Завдання для самостійної роботи: визначення потреби в оборотних коштах. Визначення моделі фінансування оборотних коштів. Розрахунки нормативу оборотних коштів на підприємстві. АВС-аналіз оборотних активів.

Тема 9. Характеристика процесу використання капіталу підприємства (2 год)

Заняття 9.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:*

Економічна сутність та характеристика процесу використання капіталу

Капітал як виробничий та інвестиційний ресурс

Характеристика етапів кругообігу капіталу

Класифікація капіталу, який використовується підприємством

Оцінка фактору інфляції в процесі використання капіталу

Оцінка фактору ліквідності в процесі використання капіталу

2. *Заслуховування доповідей з проблематики використання капіталу, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.*

3. *Індивідуальне тестування.*

4. *Виконання практичних завдань:*

✓ визначити коефіцієнт участі грошових коштів в оборотних активах у минулому і звітному періодах, а також розрахувати середній період обороту грошових коштів минулого і звітного року та кількість оборотів грошових коштів

✓ визначити кількість оборотів дебіторської заборгованості за звітний період та коефіцієнт відволікання оборотних активів на початок та кінець звітного періоду

✓ за інформацією виконати розрахунки показників руху оборотного та основного капіталу

✓ за інформацією визначити: економію оборотного капіталу; приріст обсягу продукції; збільшення прибутку

✓ проаналізувати структуру основного капіталу підприємства на підставі інформації таблиці

✓ розрахувати абсолютний та відносний показники ліквідності інвестицій за умови можливої реалізації об'єкта інвестування

✓ визначити необхідний рівень премії за ліквідність та необхідний загальний рівень доходності об'єкта інвестування з урахуванням фактору ліквідності

✓ визначити прогнозні значення річного темпу та індексу інфляції

Завдання для самостійної роботи: визначити розмір річної інфляційної премії та загальної річної суми необхідного доходу по фінансовій операції з урахуванням фактору інфляції; визначити ефективність факторингової операції для підприємства – продавця; за інформацією таблиці визначити чистий оборотний капітал підприємства.

Тема 10. Особливості використання капіталу в операційній діяльності підприємства (4 год)

Заняття 10.

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми:* Особливості операційної діяльності, пов'язані з використанням капіталу.

Структура операційних активів.

Особливості формування операційного циклу оборотних активів підприємства.

Система управління операційними необоротними активами.

Система основних показників ефекту від використання капіталу в операційному процесі.

1. Управління формуванням операційного прибутку.

2. Механізм управління використанням капіталу на основі центрів відповідальності.

3. Характеристика основних етапів формування політики використання капіталу.

2. Заслуховування доповідей з проблематики використання капіталу в операційної діяльності підприємства, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.

3. Індивідуальне тестування.

4. Виконання практичних завдань:

✓ розрахувати розмір чистого прибутку підприємства від реалізації продукції за ціною і ставці податку на прибуток 18%

✓ розрахувати валовий, операційний та чистий прибуток підприємства при ставці податку на прибуток 18%

✓ при ставці 18 %, розмір чистого прибутку і можливу суму реінвестованого прибутку та її частку в операційному прибутку

✓ визначити операційний прибуток підприємства при запланованому обсязі реалізації та його зміну в разі зниження ціни і зростання обсягу реалізації

✓ визначити коефіцієнт зносу та коефіцієнт придатності операційних необоротних активів

Завдання для самостійної роботи: визначити додатковий прибуток від реалізації додаткової продукції у плановому періоді; розрахувати всі можливі показники ефекту від використання капіталу в операційній діяльності; Розрахунки прибутку підприємства та точки беззбитковості підприємства.

Тема 11. Управління використанням капіталу в інвестиційній діяльності підприємства (2 год)

Заняття 11.

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми.

2. Заслуховування доповідей з проблематики використання капіталу в операційної діяльності підприємства, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.

3. Індивідуальне тестування.

4. Виконання практичних завдань:

✓ визначити вкладення в рахунки дебіторів

✓ розрахувати середні вкладення в рахунки дебіторів

✓ визначити поточну доходність інвестування коштів в акціонерне товариство відкритого типу, шляхом придбання його акцій

Завдання для самостійної роботи: на основі наведених даних розрахувати операційний Cash-flow прямим методом.

Оцінка ефективності вкладення коштів в зовнішні об'єкти. Інфляція. Її вплив на інвестування в зовнішні об'єкти.

Тема 12. Аналіз фінансових звітів (2 год)

Заняття 12.

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми.

2. Заслуховування доповідей з проблематики використання капіталу в операційної діяльності підприємства, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.

3. Індивідуальне тестування.

4. Виконання практичних завдань:

Визначити суму прибутку підприємства від звичайної діяльності

✓ скласти бухгалтерський баланс фірми на кінець звітного року, визначити співвідношення між власним і позиковим капіталом

✓ на підставі вихідних даних зробити висновок щодо тенденцій розвитку фінансового стану підприємства, для чого:

а) здійснити трендовий та структурний аналіз майна й капіталу господарюючого суб'єкта;

б) дослідити динаміку показників, що характеризують майновий стан, фінансову стійкість, платоспроможність, зробіть порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Управління капіталом»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	90	
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	24	
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	30	-
Підготовка звітів з практичних робіт	4	-
Підготовка до поточного контролю	16	

Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	16	
--	----	--

ПОЛІТИКА КУРСУ

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з «Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Здобувачі мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу» здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Відпрацювання незадовільних оцінок, отриманих студентом на навчальному занятті є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять проводиться згідно з графіку прийому відпрацювань затвердженого завідувачем кафедри. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані до початку сесії. Відпрацювання пропущених лекцій проводиться шляхом виконання студентом відповідного завдання по темі лекції. Відпрацювання семінарських занять проводиться у формі усної співбесіди з викладачем або написання письмової роботи. Після відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує результат в академічному журналі.

Якщо студент бере участь у міжнародній або внутрішній програмі академічної мобільності, студент отримує індивідуальний навчальний план, який враховує фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Якщо дисципліна не була перезарахована, відпрацювання пропущених занять здійснюється студентом впродовж семестру після повернення із навчання.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у трьохтижневий термін після повернення до навчання.

З метою належної реалізації норм Законів України [«Про освіту»](#) та [«Про вищу освіту»](#), що стосуються дотримання основних принципів академічної доброчесності та системного підходу до розвитку методів та засобів виявлення плагіату в освітньому просторі, Міністерством освіти і науки України розроблено [Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах \(авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо\)](#).

Якість освітнього процесу забезпечується за допомогою дотримання принципів академічної доброчесності. Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»: академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. В основі академічної доброчесності лежить чесність, довіра, порядність у виконанні своїх обов'язків, справедливість, повага та відповідальність.

Будь-які прояви академічної недоброчесності врегульовуються відповідно до чинних в університеті правил і положень. Усі студенти під час занять мають поводитися відповідно до етичних норм, що діють в Університеті Короля Данила.

Поведінка поведження здобувачів у аудиторії і взаємини з викладачем здійснюються у відповідності до Кодексу корпоративної етики та Принципів і норм академічної доброчесності, як функціонують в УКД.

«Положення про академічну доброчесність» закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Згідно з «Положенням про академічну доброчесність», система запобігання та виявлення академічного плагіату спрямована на запобігання та виявлення таких різновидів плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою, без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (перезформування речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі – розміщеної в мережі Інтернет).

Академічна доброчесність покликана боротися із:

- плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, наукових статтях та тезах;

- фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень;
- обманом, списуванням,
- використання непередбачених навчальним процесом допоміжних матеріалів та технічних засобів.

Академічна доброчесність означає, що в процесі навчання чи досліджень, студенти керуються, передусім, принципами чесності, чесною працею та навчання. Плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань є неприйнятним і жодним чином не толеруються в процесі навчання.

«Положення про академічну доброчесність» визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів» містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

Навчання з дисципліни «*Управління капіталом*» (усі теоретичні та методичні матеріали з навчальної дисципліни, а також графік відпрацювань) здійснюється за допомогою програмного забезпечення MOODLE 3.0 (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment).

Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційна форма навчання – форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів про відповідний

освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень у порядку, встановленому Законом України «Про вищу освіту».

У процесі дистанційного навчання використовуються веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів.

Самостійне вивчення передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти одержують через Інтернет. Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються навчальною програмою дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться в дистанційному курсі.

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни «Управління капіталом» використовуються такі види занять, як лекції та практичні заняття, а також самостійна робота студента при засвоєнні матеріалів лекцій та підготовки до практичних робіт. При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

При викладанні навчальної дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – ділових ігор, тренінгів, семінарів в активній формі, розгляд кейсів.

При вивченні тем, а також при виконанні практичних робіт використовуються наступні методи навчання:

Програмний результат навчання	<u>Метод навчання</u>	Метод оцінювання
<p>ПРН1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p>	<p><i>МН 9 – порівняння:</i> метод навчання, що полягає у виявленні подібності та відмінностей між предметами і явищами і передбачає такі дії: визначення об'єктів порівняння; виявлення основних ознак; зіставлення; знаходження подібності чи відмінності; знакове оформлення результатів порівняння (складання таблиці, плану, схеми чи моделі) <i>МН 18 - методи самостійної роботи вдома:</i> самостійна робота без контролю викладача (усні та письмові домашні завдання, завдання самостійної роботи)</p>	<p>– МФО 4 - поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи, який проводиться у формі: – МФО 5 - усний контроль усне опитування (фронтальне, індивідуальне, групове), обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії, дебати; експрес-</p>
<p>ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати</p>	<p><i>МН 17 – дослідницький:</i> після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного і письмово інструктажу,</p>	<p>– МФО 5 - усний контроль усне опитування (фронтальне, індивідуальне, групове), обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії, дебати; експрес-</p>

<p>аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p>	<p>студенти самостійно вивчають літературу, наукові джерела, ведуть спостереження, виміри і виконують пошукові дії, студенти самостійно вивчають літературу, інші джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші дії пошукового характеру.</p>	<p>опитування студентів (індивідуального чи комбінованого) на практичних заняттях, враховуючи, що рівень підготовки студента відображає систематичність його самостійної роботи над курсом;</p>
<p>ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p><i>МН 15 - проблемно-пошуковий:</i> викладач ставить проблему, формулює пізнавальні завдання, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, знаходить спосіб розв'язання поставлених завдань, процес мислення поетапно направляється й контролюється науково-педагогічним працівником або самими студентами на основі роботи над навчальними посібниками та електронними інформаційними ресурсами. <i>МН 18 - методи самостійної роботи вдома:</i> самостійна робота без контролю викладача (усні та письмові домашні завдання, завдання самостійної роботи)</p>	<p>– МФО 8 - тестовий контроль із застосуванням стандартизованих запитань та завдань, що мають певну шкалу значень, контрольне тестування студентів (за темами дисципліни); – МФО 7 - лабораторно-практичний контроль - графіки, схеми, креслення, розрахунково-аналітичні, розрахунково-графічні роботи тощо, практична перевірка – дискусія з елементами аналізу та перевірки ситуаційних та практичних завдань;</p>
<p>ПР 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів</p>	<p><i>МН 13 – репродуктивний:</i> відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків, робота за готовими зразками, діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях.</p>	<p>– МФО 9 - програмований контроль використання сучасних інформаційних, комп'ютерних технологій, оцінювання виконаних завдань контрольної роботи; – підсумковий контроль, який</p>

<p>ПРН8. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти для аналізу, оптимізації та управління капіталом підприємства.</p>		<p>проводиться у формі диференційованого заліку МФО 3 - диференційований залік - це форма атестації, що дозволяє оцінити виконання та засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.</p>
<p>ПРН4. Знати механізм функціонування фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств. ПРН6. Застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p>	<p><i>МН 4 – індуктивний:</i> метод навчання, що забезпечує перехід від часткового до загального, від конкретного до абстрактного (викладач подає і пояснює факти, наводить приклади, демонструє досліди, наочні посібники, підводячи до узагальнення, виведення правил, законів, нових понять – студенти засвоюють окремі факти, роблять висновки, узагальнюють навчальний матеріал)</p>	

Крім цих методів використовуються й інші, основані на виділенні джерел передачі змісту:

МН 1 - словесні методи: джерелом знання є усна або друкована інформація (МН 1.1 – лекція передбачає усний виклад великого за обсягом, а також складного за логічною побудовою матеріалу; МН 1.2 – розповідь – пояснення передбачає послідовне розкриття змісту навчального матеріалу шляхом словесного тлумачення понять, явищ, слів, термінів; МН 1.3 – бесіда передбачає запитання та відповіді)

МН 2 - наочні методи: джерелом знань є використання в процесі навчання ІТ-технологій (МН 2.1 – ілюстрування передбачає використання у навчальному процесі наочності (плакатів, карт, рисунків на дошці, картин) з метою оптимізації засвоєння знань; МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи передбачають використання мультимедійних презентацій, а також комп'ютерних навчальних програм)

МН 3 - практичні методи: студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії при виконанні практичних робіт (МН 3.1 – вправи - це планомірно

організоване, свідомо осмислене багаторазове повторення певних дій і прийомів, які ускладнюються, з метою формування, закріплення та вдосконалення практичних навичок і вмінь студентів; МН 3.4 - практичні роботи - це такий метод навчання, при якому науково-педагогічний працівник організовує засвоєння студентами теоретичних положень навчальної дисципліни шляхом виконання спеціально сформульованих завдань та сприяє формуванню у них вмінь і навичок практичного застосування цих теоретичних положень

МН 20 - інтерактивні методи: (МН 20.1 - кейс-метод дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів. Він сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз і діагностику проблем; МН 20.5 - тренінгові заняття метод, спрямований на одержання знань, умінь, навичок для успішного розв'язання навчально-виховних завдань).

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- рольові ігри (елементи), тренінги;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- застосування наочних матеріалів (реєстри, реєстри, журнали, акти, договори, установчі документи, первинна документація, фінансова звітність тощо);
- моделюючі вправи, кейси, розв'язування творчих задач та завдань;
- робота в Інтернеті, бібліотеці;
- участь у тренінгах, форумах, відвідування підприємств на практичних заняттях;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Лекція – один з видів навчального заняття в дистанційному навчанні, на якому студенти отримують аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку як у синхронному режимі, коли студенти можуть отримувати інформацію від лектора і ставити йому запитання у реальному вимірі часу, так і в асинхронному (формати Word, PDF, відеолекції), коли студенти отримують аудіовізуальний запис лекційного матеріалу. Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади. Завдання лекційних занять реалізуються завдяки пропонуванню логічно побудованого теоретичного і цікавого прикладного матеріалу; тлумаченню змісту сучасного понятійного апарату; демонстрації можливостей та важливості податкового менеджменту.

Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, під час лекцій використовується друкований опорний конспект, у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. У практиці навчання використовуються тематичні лекції з

візуалізацією даних у вигляді презентації, а також лекції-дискусії, які проводяться завдяки питанням студентів, які вони ставлять протягом лекції.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Тестове завдання – комплекс тестових завдань з кожної теми курсу, що включає перевірку знань за допомогою коротких, множинних, числових, розрахункових відповідей, а також питань, що передбачають знаходження відповідностей серед запропонованих варіантів та написання есе.

Практичне завдання (проекти, задачі, індивідуальні завдання) – це вид роботи, під час якого відбувається детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формуються вміння і навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання завдань, що сформульовані в курсі на сторінці в СДО. Практичні заняття виконуються під час семінарських занять або дистанційно, результати прикріплюються в онлайн систему Moodle. Термін перевірки представленої студентом роботи становить 10 днів після дедлайну. Семінарські (практичні) заняття передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з дисципліни «Управління капіталом» та їх обговорення в аудиторії, вирішення багатоваріантних задач на основі розрахунків на прикладі найпростіших завдань, розв'язання тестових завдань, представлення студентами доповідей за індивідуальними темами, робота над індивідуальними завданнями.

Форма проведення практичних занять:

- бліцопитування з питань;
- семінар – дискусія з елементами аналізу проблемних питань;
- доповідь – презентація;
- робота в малих творчих групах;
- вирішення ситуаційних вправ (ділова гра);
- прослуховування та обговорення тематичних виступів та тренінгів.

Консультація – це елемент навчального процесу, за яким студенти дистанційно отримують відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультація – форма спілкування студента та викладача у вигляді «питання – відповідь» за допомогою електронної пошти, форуму або чату. Консультації проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також

підготовки до практичних занять. Самостійна робота виконується студентами у позааудиторний час за завданнями викладача та включає підготовку до практичних занять та виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, розгляд питань, винесених на самостійне опрацювання. До кожної теми дисципліни додаються питання для самостійного вивчення і завдання.

Метою самостійної роботи студента є:

- засвоєння програми дисципліни шляхом поглибленого вивчення теоретичного матеріалу;
- формування самостійних суджень щодо окремих теоретичних положень;
- розв'язування аналітичних завдань як найпоширеніших, так і специфічних з економічної практики.

Індивідуальна робота студента з дисципліни передбачає виконання завдань, спрямованих на поширення знань та вмінь щодо кожної теми.

Основними формами індивідуальної роботи студентів є:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- знайомство із останніми науковими дослідженням з проблем податкового менеджменту;
- виконання завдань практичного характеру.

Мета індивідуальної роботи:

- закріпити теоретичні знання студентів;
- виробити у студентів уміння використовувати методичні рекомендації та набуті знання щодо основ державного та корпоративного податкового менеджменту;
- виробити у студентів навички критичної оцінки існуючої системи оподаткування.

Силабус навчальної дисципліни побудований на принципах сучасної вищої освіти, а саме студентсько-центроване навчання, самонавчання, компетентнісно-орієнтоване навчання, практико-орієнтований, творчий та міждисциплінарний підходи.

Викладання навчальної дисципліни «Управління капіталом» забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм із застосуванням словесних, наочних та практичних методів навчання, а також у процесі безпосереднього ознайомлення з роботою установ та організацій

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

<i>Вид</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	залік	40	25	40
Всього:		100	60	100

1. **Поточний контроль** – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях.

Фіксація поточного контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Оцінку 2 «незадовільно» ставиться студенту, який показав незнання значної частини навчального матеріалу та основних фундаментальних положень, допускає суттєві помилки у відповідях на питання. Студент не орієнтується у розв'язанні практичних завдань.

Оцінку 3 «задовільно» заслуговує студент, який виявив знання лише основного матеріалу, але не засвоює деталей заданого питання, невпевнено вміє використовувати отримані знання для пояснення поставлених питань, для одержання правильних відповідей необхідна допомога викладача у вигляді виправлень. При рішенні практичних завдань допускає помилки не принципового характеру.

Оцінку 4 «добре» ставиться студенту, який може самостійно, логічно висвітлити окремі питання в межах вивченої теми, здатний відтворити більшу її частину, зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію за допомогою викладача, узагальнювати і аргументувати власну точку зору, самостійно розв'язувати завдання середнього рівня складності, однак у відповідях припускається неточностей. Практичні завдання виконує повністю, але припускається незначних помилок як в розрахунках, так і в оформленні.

Оцінку 5 «відмінно» ставиться студенту за глибоке і вичерпне знання предмету, за повну, чітку самостійну, логічно аргументовану відповідь та можливі додаткові питання викладача. Студент повинен продемонструвати, ґрунтовні знання матеріалу, які базуються на основній та додатковій літературі курсу,

орієнтуватися в спірних поглядах науковців у трактуванні даного питання, під час відповіді посилається на чинне законодавство застосовуючи необхідну термінологію. Правильно вирішує практичні завдання, вміє вільно застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці, висновки й пропозиції аргументовані й оформлені належним чином.

Оцінювання знань студента під час практичних занять проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та понять капіталу, особливостей процесу формування капіталу підприємства, класифікації сформованого капіталу підприємства, видів капіталу за основними класифікаційними ознаками, принципів формування капіталу підприємства;

- розуміння місця і значення вартості капіталу та показників її оцінки, сфери їх застосування, концепцій вартості капіталу, процесу оцінки вартості капіталу, методичних підходів до оцінки вартості власного і позичкового капіталу, основних етапів процесу оптимізації структури капіталу підприємства, структури сформованого капіталу підприємства, сутності, цілей і завдання управління капіталом підприємства, функцій і механізму управління капіталом підприємства, завдань і принципів формування капіталу при створенні підприємства, методів оптимізації загальної потреби в капіталі;

- ступінь засвоєння сутності та механізму розробки політики формування власного капіталу, оцінки вартості окремих елементів власного капіталу, механізму залучення позичкового капіталу на кредитному ринку, політики підприємства у сфері оборотних активів, особливостей операційної діяльності, пов'язаних з використанням капіталу, особливостей інвестиційної діяльності й видів інвестицій підприємства;

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

- вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

- здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

- вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

- логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

- використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Здобувачі які ведуть конспект лекцій, мають план-проспект семінарського заняття, а також формулюють власну аналітичну думку з конкретного питання можуть претендувати на оцінку відмінно «5».

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

За результатами поточного оцінювання студенти можуть отримати максимум 60 балів, які розраховуються наступним чином:

$$ПО = \frac{(n_0 \times 0 + n_2 \times 2 + n_3 \times 3 + n_4 \times 4 + n_5 \times 5)}{(n_0 + n_2 + n_3 + n_4 + n_5)} \times 12$$

де

ПО – підсумкова оцінка за аудиторні роботи;

n_0, n_2, n_3, n_4, n_5 – кількість оцінок за відповідними балами;

12 – коефіцієнт, що дозволяє визначити поточну оцінку в 60 бальній шкалі.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

0. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі диференційованого заліку у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту різного рівня складності впродовж 20 хвилин, впродовж яких студенти мають дати відповідь на 30 питань: 20 – I рівня; 7 – II рівня і 3 – III рівня. На підсумковий контроль виносяться ключові питання, що потребують вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань. На основі переліку питань, формуються тестові завдання для комп'ютерного тестування.

За результатами підсумкового контролю (диференційований залік) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на підсумковий контроль без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Об'єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю.

0. Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 792 с.
2. Вігуржинська С. Ю., Басюркіна Н. Й., Свистун Т. В. Економіка підприємства: навч. посіб. Одеса: ОНАХТ, 2018. 116 с.
3. Волошина С. В., Скубіліна А. В. Капітал підприємства: формування та використання: метод. вказ. до вивч. дисц.: для студентів ступеня «бакалавр» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 73 с.
4. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2012. 302 с.
5. Окландер Т. О. та ін. Економіка будівельного підприємства: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 363 с.

Допоміжна література

6. Адамов В. Філософія управління грошовими потоками. *Світ фінансів*. 2017. № 3. С. 20-30.
7. Бабій О. М. та інші. Управління вартістю підприємства: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2016. 207 с.
8. Бережницька У. Б. Капітал підприємства: формування та використання: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 77 с.
9. Васьківська К. В., Сич О. А. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Львів: «ЄГАЛІМЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
10. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 302 с.
11. Омельченко Л. С. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Маріуполь: ПДТУ, 2016. 235 с.
12. Швиданенко Г. О., Шевчук Н. В. Управління капіталом підприємства: навч. посібник / ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». К.: КНЕУ, 2007. 440 с.

Електронні інформаційні ресурси

13. Волошина С.В. Капітал підприємства: формування та використання: курс лекцій для студентів ступеня «бакалавр» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 59 с. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/1439/1/Voloshina_KL_2017_13.pdf (дата зверення: 21.08.2023).
14. Бражник Л. В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання. [Електронний ресурс]. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. С. 778-783. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua>

15. Куц Л. Л. Капітал підприємства: формування та використання. Опорний конспект лекцій. Тернопіль, ТНЕУ, 2012. 114с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/8053/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf> (дата зверення: 28.08.2023).
16. Полтініна О. П. Управління вартістю підприємства: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 140 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/20383>
17. Швиданенко Г. О., Шевчук Н. В. Управління капіталом підприємства: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2006. 440 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/25241/kapital_2006.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата зверення: 21.08.2023).
18. Yusuf Juita-Elena, Srithongrung Arwiphawee. 2017 Capital management: Advancing Theory and Practice. *Journal of Public Budgeting*. 29 (2). 182-208 pp. DOI: 10.1108/JPBAFM-29-02-2017-B002
19. Robert Alan Hill. 2013. Working Capital Management: Theory and Strategy 49 p.